Lietas Nr. C32223213
Lietas arhīva Nr. C-0758-14/11

AIZMUGURISKAIS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 23.janvārī

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnesis Dz.Melbārdis,

ar tiesas sēdes sekretāri S.Meņģi,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS „BigBank" prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2012.gada 28.decembrī tiesā saņemts AS „BigBank" (turpmāk tekstā- prasītāja) prasības pieteikums pret /pers. C/ (turpmāk tekstā- atbildētājs) par parāda piedziņu, kurā pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1pantu. 127.panta pirmo daļu, 26.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.panta pirmo daļu, 195.pantu, 406.^{6} panta trešo daļu un Civillikuma 1587., 1720., 1722., 1756., 1759.panta 1.punktu, 1765., 1943. un1945.pantu, lūdz tiesu:

1. piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai

1.1. parādu EUR 5445,22 (Ls 3826,92), kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 2717,41 (Ls 1909,81), nesamaksātajiem procentiem par laika periodu 2011.gada 11.novembra līdz 2012.gada 19.jūnijam EUR 317,51 (Ls 223,15), līgumsoda saskaņā ar punktu 5.3. EUR 2399,90 (Ls 1686,66) un ar brīdinājuma nosūtīšanu saistītie izdevumi EUR 10,39 (Ls 7,30);

1.2. visus tiesāšanās izdevumus, uzliekot par pienākumu šajā punktā norādītās naudas summas pilnā apmērā iemaksāt prasītāja norēķinu kontā /numurs/, kas atvērts AS ,,Swedbank";

2. norādīt spriedumā uz prasītāja tiesībām saņemt 6% (seši procenti) gadā no nesamaksātās aizdevumi pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2011.gada 28.jūnijā noslēgto aizdevuma līgumu Nr.1101302/10bb (turpmāk tekstā - aizdevuma līgums), prasītāja izsniedza atbildētājam aizdevumu Ls 1909,81 apmērā, ar gada procentu likmi - 21,1115%, ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus aizdevuma līguma maksājuma grafikā noteiktajā kārtībā.

Atbildētājs neveica maksājumus aizdevuma līgumā paredzētajā kārtībā. Tādēļ prasītājs iesniedza Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļā pieteikumu par saistību piespiedu izpildi brīdinājuma kārtībā. Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas lēmumu nolemts pieteikumu atstāt bez izskatīšanas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma (turpmāk tekstā - CPL) 406.^{6}pantu.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 6.3. atbildētājam ir noteikts pienākums par maksājuma grafikā noteikto maksājuma atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu maksāt līgumsodu 1% procentu apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu. Kā arī, gadījumā, ja Aizdevējs izmanto līguma vispārējo noteikumu punktā 4.1 noteiktās tiesības un atkāpjas no aizdevuma līguma, tad minētais līgumsods tiek aprēķināts no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas daļas, kas nav samaksāta līdz vēstulē par vienpusēju atkāpšanos no līguma norādītajam visa parāda samaksas datumam.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktiem 4.1. un 4.1.l, gadījumā, ja maksājumu kavējuma dienu skaits kopā ir vismaz 30 dienas, aizdevējam ir tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, bet saskaņā ar punktu 4.2. aizņēmējam šādā gadījumā ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam nesamaksāto līgumsodu, neatmaksātos procentus un aizdevuma summu.

Tā kā atbildētājs nebija izpildījis savu saistību un maksājuma termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas, prasītāja vienpusēji atkāpās no līguma un pieprasīja no atbildētājas parāda samaksu, kas tika noformēts rakstveidā brīdinājuma formā un nosūtīts atbildētājam ierakstītā vēstulē 2012.gada 19.jūnijā. Brīdinājumā prasītāja lūdza atbildētāju izpildīt savu saistību septiņu dienu laikā.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 8.2. jebkāds paziņojums uzskatāms par nodotu otrai pusei, ja pagājušas piecas dienas kopš tas nodots pasta iestādē un nosūtīts ar ierakstītu sūtījumu uz adresi, kas norādīta līgumā, tādēļ augstāk minētā parāda samaksas termiņš beidzās 2012.gada 1.jūlijā, bet, neskatoties uz minēto brīdinājumu, līdz pat šī pieteikuma parakstīšanas brīdim atbildētājs savas saistības nav izpildījis.

Ņemot vērā augstākminēto, prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 6.3. par maksājumu kavējumu par laiku no 2011.gada 11.novembra līdz 2012.gada 19.jūnijam Ls 375,04 apmērā un no 2012.gada 2.jūlija līdz 2012.gada 29.novembrim Ls 2865,00, ko prasītājs, vadoties no labas ticības principa, ir samazinājis līdz Ls 1311,62.

Ņemot vērā augstākminēto atbildētāja parāda summa uz šī pieteikuma parakstīšanas brīdi sastāda EUR 5445,22 (Ls 3826,92).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu 2013.gada 4.janvārī atbildētājam ticis nosūtīts prasības pieteikums paskaidrojumu iesniegšanai.

Atbildētājs paskaidrojumus par celto prasību nav iesniedzis.

Prasītājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. Tiesā 2014.gada 9.janvārī saņemts prasītājas iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, par tiesas sēdi paziņots Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Atbildētājs nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu un nav paziņojis par neierašanās iemesliem.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka lietu iespējams izskatīt bez pušu klātbūtnes saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgtslīgumsuzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties nolīguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

No Civillikuma 1425.panta izriet, ka katra saistība jāizpilda pilnā apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai arlīgumu, vai arī pēc parašas.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.panta noteikumiem ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai izpildītu nepienācīgi, un saskaņā ar 1717.pantu līgumsoda apmēru noteic līdzēji un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, bez tam 1720.pants paredz, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā, un 1722.pants paredz, ka līgumsoda samaksa neatsvabina šā soda cietēju ne no procentiem vai augļiem, ne no zaudējuma atlīdzības.

No aizdevuma līguma Nr.1101302/10bb redzams, ka 2011.gada 28.jūnijā tika noslēgts aizdevuma līgums starp pusēm, saskaņā ar kuru aizdēvēja aizdeva aizņēmējai aizdevumu EUR 2717,41, ar gada procentu likmi – 21,1115 % ar atmaksas termiņu 2012.gada 10.jūliju. Komisijas maksa par līguma noformēšanu sastāda EUR 26,91, ko aizņēmējs atmaksā aizdevējam to ieturot no izsniedzamās aizdevuma summas. Minētājam līgumam pievienots maksājumu grafiks, no kura redzams, ka aizdevēja un aizņēmējs vienojušies, ka aizņēmējs veiks ikmēneša maksājumus, sākot no 2011.gada 28.jūnijā līdz 2012.gada 11.jūnijam.

No aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2.1.punktu aizņēmējs apņemas atmaksāt aizdevuma summu un maksāt procentus saskaņā ar līgumam pievienoto maksājumu grafiku. Maksājumam ir jānonāk pie aizdēvēja ne vēlāk kā datumā, kas norādīts maksājuma grafikā.

Saskaņā ar minētā līguma 2.3.punktu no summām, kuras aizdevējs saņem no aizņēmēja līguma izpildes gaitā, pirmām kārtām tiek uzskatīti par samaksātiem ar aizdevuma piedziņu saistītie izdevumi, pēc tam līgumsods, pēc tam nesamaksātie procenti, pēc tam citi maksājumi saskaņā ar līgumu un visbeidzot aizdevuma summa.

Kā redzams no aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 6.3.punkta, aizņēmējam tika noteikts pienākums par līgumā noteikto maksājumu atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu maksāt aizdevējai līgumsodu 1% apmērā no nokavētā/to maksājumu summas par katru kavējuma dienu.

Tiesa secina, ka atbildētāja rēķinājusi līgumsodu par termiņu arī pēc līguma laušanas. Pēc tiesas ieskatiem līgumsods aprēķināms tikai par laika periodu līdz līguma laušanas diena, kas kopā sastāda EUR 533,63.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644/2013, 7.punktā konstatēts: „Ar šo spriedumu Senāts atkāpjas no judikatūras un izdara precizējumu, ka līgumiskie procenti un līgumsods, gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt".

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 4.1.1.punkta aizdevējs ir tiesīgs pirms termiņa vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu no aizņēmēja gadījumā, ja aizņēmējs ir nokavējis no līguma izrietošās maksājuma saistības izpildi kopā vismaz par trīsdesmit dienām.

No prasības pieteikuma un lietas materiālos esošā parāda aprēķina redzams, ka atbildētājs nokavēja savu no minētā aizdevuma līguma izrietošo maksājuma saistību izpildi vairāk kā par trīsdesmit dienām.

No lietā esošā prasītājas 2012.gada 19.jūnija brīdinājuma atbildētājam redzams, ka minētais brīdinājums nosūtīts uz atbildētāja līgumā norādīto adresi ar paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma no 2012.gada 19.jūniju un pieprasījumu 7 dienu laikā veikt parāda summas atmaksu.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 6.6.punktu izdevumus, kas aizdēvējam radušies saistībā ar brīdinājumu, atgādinājumu un SMS atgādinājumu par līguma noteikumu pārkāpšanu izsūtīšanu, aizņēmējs atlīdzina saskaņā ar spēkā esošo aizdevēja cenrādi.

Saskaņā ar prasītājas cenrādi par paziņojuma par līguma laušanu maksa ir EUR 10,39 (Ls 7,30).

No prasītājas prasības pieteikuma redzams, ka atbildētāja parāda summa ir EUR 5445,22 (Ls 3826,92), kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 2717,41 (Ls 1909,81), nesamaksātajiem procentiem par laika periodu 2011.gada 11.novembra līdz 2012.gada 19.jūnijam EUR 317,51 (Ls 223,15), līgumsoda saskaņā ar punktu 5.3. EUR 2399,90 (Ls 1686,66) un ar brīdinājuma nosūtīšanu saistītie izdevumi EUR 10,39 (Ls 7,30).

Atbildētājs nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, nav cēlis iebildumus pret prasību un parāda aprēķinu, kā arī nav iesniedzis pierādījumus par parāda samaksu.

Tiesa, izvērtējot prasītājas iesniegto atbildētāja parāda aprēķinu, atzīst, ka minētais aprēķins ir pareizs un pamatots, savukārt pieprasītais līgumsods ir proporcionāls un samērīgs.

Rezumējot teikto, kā arī vadoties no Civilprocesa likuma 96.panta piektās daļas, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji, piedzenot no atbildētāja par labu prasītajai pamatparādu EUR 2717,41 (Ls 1909,81), nesamaksātos procentus par laika periodu no 2011.gada 11.novembra līdz 2012.gada 19.jūnijam EUR 317,51 (Ls 223,15), līgumsodu saskaņā ar punktu 6.3. EUR 533,63 (Ls 375,04) un ar brīdinājuma nosūtīšanu saistītos izdevumus EUR 10,39 (Ls 7,30). Pārējā daļā prasību noraidīt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ņemot vērā minēto no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva EUR 377,88 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus – sešus procentus gadā no nesamaksātās pamatparāda summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.panta otro daļu likumisko procentu apmērs līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs, — seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.pantu, 93.-97.pantu, 193.pantu, 204.^{1}pantu, 208.^{1}, 208.^{2}, 208.^{4} pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu AS „BigBank", reģistrēta Igaunijas Republikas komercreģistrā ar Nr.10183757, neatmaksāto aizdevuma pamatparādu EUR 2717,41 (divi tūkstoši septiņi simti septiņpadsmit *euro*, četrdesmit viens cents), nesamaksātos procentus par laika periodu no 2011.gada 11.novembra līdz 2012.gada 19.jūnijam EUR 317,51 (trīs simti septiņpadsmit *euro*, piecdesmit viens cents), līgumsodu saskaņā ar punktu 6.3. EUR 533,63 (pieci simti trīsdesmit trīs *euro*, sešdesmit trīs centi) un ar brīdinājuma nosūtīšanu saistītos izdevumus EUR 10,39 (desmit *euro*, trīsdesmit deviņi centi).

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu AS „BigBank, reģistrēta Igaunijas Republikas komercreģistrā ar Nr.10183757, tiesāšanas izdevumus - valsts nodevu EUR 377,88 (trīs simti septiņdesmit septiņi *euro*, astoņdesmit astoņi centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (četri *euro*, septiņdesmit centi).

Noteikt AS „BigBank", reģistrēta Igaunijas Republikas komercreģistrā ar Nr.10183757, tiesības saņemt no /pers. C/, /personas kods/, par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās pamatparāda summas EUR 2717,41 (divi tūkstoši septiņi simti septiņpadsmit *euro*, četrdesmit viens cents).

Noteikt /pers.C/, /personas kods/, termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītājs ir tiesīgs pārsūdzēt spriedumu 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā, bet atbildētājs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnesis (paraksts) Dz.Melbārdis